

Svar. Det ærede Medlem bebudede ved Sagens første Behandling et Forslag, der kun gik ud paa at fjerne sidste Punktum af § 32, saa at Muligheden for Forholdstalsvalgmaadens Indførelse i Fremtiden ved en Ordning af Valgloven uden en Grundlovforandring stod aaben. Det ærede Medlem har ikke gjort Alvor deraf, men har stillet et positivt Forslag om Indførelse af Forholdstalsvalgmaaden. Jeg tror, det vilde interessere adskillige at faa at vide, hvad Grunden hertil er. Jeg har tænkt lidt derover. Grunden skulde vel ikke være den, at det Forslag, det ærede Medlem bebudede, i Virkeligheden ikke er meget konservativt. Overhovedet synes det ærede Medlem her stadig at komme i Strid med de konservative Interesser. Vi have hørt den ærede Ordfører og den højtærede Konseilspræsident holde de konservative Interesser frem overfor Ordføreren for Højres Valgruppe og med en vis Virkning, det nægter jeg ikke. Ganske vist er det heller ikke meget konservativt, naar Grundloven fastslaar en bestemt Fremgangsmaade for en Grundlovsændring, nemlig en Opløsning af hele Rigsdagen, da kun ligesom at liste Muligheden for en Grundlovsændring igennem og saa overlade det til den almindelige Valglov at gennemføre Forandringen. Det er ikke særlig konservativt, thi Meningen med den grundlovmæssige Fremgangsmaade for en Grundlovsændring med Opløsning af hele Rigsdagen er jo, at Folket, baade Folketingsvælgere og Landstingsvælgere, skal have Lejlighed til nøje at overveje denne Ordning af Grundloven, altsaa ikke blot hvad der forsvinder, men ogsaa hvad der sættes i Stedet. Nu bebudede det ærede Medlem i Efteraaret en Grundlovsændring, der kun gik ud paa at lade noget forsvinde, men lod det staa hen, hvad der skulde sættes i Stedet, og det er ganske vist ikke meget konservativt. Det er altsaa muligt, at det ærede Medlem ved nøjere Overvejelse af Sagen er kommen til Erkendelse af, at det ikke vilde være en særlig konservativ Betragtningssmaade. Jeg ved ikke, om han ellers har haft nogen Grund til ikke at fremsætte det af ham bebudede Forslag, men det vilde være interessant at faa oplyst, hvad Grunden er til den Svingning, der er sket mellem 1ste og 2den Behandling . . .

Formanden: Disse Betragtninger høre heller ikke hjemme under 2den Behandling. Der foreligger nemlig ikke noget Ændringsforslag om dette Emne.

Borgbjerg: Nej, der foreligger et andet Forslag end det bebudede, men det har dog saa Interesse at faa at vide, hvorfor ikke det bebudede, men et andet Forslag foreligger.

Formanden: Det hører nærmere hjemme under 3die Behandling.

Borgbjerg: Jeg er ogsaa færdig med min Omtale af dette Punkt.

Det ærede Medlem for Københavns Amts 1ste Valgkreds siger: Hvis det hele indskrænkede sig til, at vi kun faa 8 til 10 ny Kredse! Saaledes siger det ærede Medlem, idet han taler med Nonchalance og Ligeegyldighed. Men den Befolkning, der lider under den nuværende Ordning, ser ikke med en saadan Ligeegyldighed paa, at den faar 8 til 10 ny Kredse, og desuden 8 til 10 andre Kredse, nemlig ved den Omlægning af Kredsene, der bliver Tale om. Det er en betydelig og alvorlig Sag for den danske Bybefolkning, om den her kunde faa en Snes ny Kredse, hvis Repræsentanter den fik Indflydelse paa. Men, siger det ærede Medlem, naar man nøjes dermed, hvorfor skulle vi saa gaa Grundlovsændringens besværlige Vej? Vi kunde med største Lethed blive enige om at foretage denne Forandring og faa den vedtagen straks. Men Herregud saa har det ærede Medlem — deri har den ærede Ordfører Ret — ikke Begreb om Vanskelighederne i denne Sag, thi Vanskelighederne ere netop, at Flertallet her i Salen fra gammel Tid staar og vedblivende agter, saa vidt man kan skønne, at staa paa det Standpunkt, som Flertallet indtog i 1894, nemlig det, at den Valglov, som Højre og de moderate den Gang gennemførte, ikke var grundlovmæssig — det er netop Sagen —, og at derfor dette Tings Flertal ikke vil gaa med til en ændret Valglov, uden at Grundloven enten opfyldes eller forandres. Ja, nu har man endog forladt det Alternativ, at den skulde opfyldes, nu vil man kun dens Forandring. Det er Vanskeligheden ved hele Sagen. Ja, hvis der i dette Tings Flertal og i det andet Tings Flertal var en saa levende Interesse for Sagen, for dog at komme frem, for dog at faa udvidet Byernes Repræsentation, at man endog, hvis man ikke kunde komme Grundlovsændringens Vej, vilde lade Grundloven staa, sætte sig ud over den, som man gjorde i 1894, var det en anden Sag, men saaledes er Stillingen ikke.

Det ærede Medlem ved meget godt,